

In deze reeks zoomt COLLECT in op de positie van jonge kunstenaars in de hedendaagse (kunst)wereld. Waarom maakt hij of zij precies zo'n werk, waar komt de inspiratie vandaan en hoe ziet hij of zij de eigen positie in de kunstwereld. Deze maand is Julie Scheurweghs (°1988, Oostende) aan de beurt.

TEKST: **ELIEN HAENTJENS** PORTRET: **GUY KOKKEN**

Julie Scheurweghs

“De helende kracht van kunst boeit me”

Vanuit verschillende standpunten onderzoekt fotografe Julie Scheurweghs in haar werk de vrouwelijke blik als tegengewicht voor de voyeuristische, seksueel geladen ‘male gaze’, die de fotografie en filmwereld beheerst. Uitgangspunt voor haar expo in de Botanique zijn pornobeelden die ze op internet of in magazines vond. “De meeste van die beelden draaien louter om lust, zijn vanuit een mannelijk standpunt gemaakt en dienen in eerste instantie om de man op te winden. Denk bijvoorbeeld maar aan een typische scene waarin een vrouw op een opwindende manier een auto wast. Ook in reclamecampagnes worden vrouwen vaak louter als lustobject neergezet. In mijn werk onderzoek ik hoe we daar als vrouw mee moeten omgaan, hoe we een meer vrouwelijke blik op de vrouw kunnen bieden en hoe we als vrouw onze verschillende rollen kunnen opnemen. Daarom fotografeer ik bijvoorbeeld af en toe mezelf, of vriendinnen”, vertelt Scheurweghs. “Voor mijn reeks ‘The Morning After’ fotografeerde ik mezelf in de kleren van de man met wie ik net een onenightstand had. Zo wilde ik de dubbele standaarden aankaarten: als mannen eenmalig met iemand naar bed gaan, zijn ze een held, terwijl vrouwen meteen het etiket slet krijgen opgeplakt. Daarnaast wordt er over het vrouwelijke lichaam an sich minder gepraat. Met mijn werk wil ik daar verandering in brengen.”

Hoewel ze af en toe zelf nieuwe foto’s maakt, werkt Scheurweghs meestal met beelden die ze vindt. “Ik vind het interessant om in die eindeloze stroom aan beelden te duiken. In een vijftigtal dozen verzamel ik ze per thema. Telkens opnieuw maken mensen op vaste tijdstippen foto’s. Zo heb ik een doos met studiobeelden van kinderen, die ik onder meer gebruikte voor mijn reeks ‘Against the backdrop of time’. Door de kinderen weg te photoshoppen komt de valse wereld waarin we onszelf presenteren nog sterker tot uiting. Of begint de rol van de vrouw, in haar functie als zorgende moeder die borstvoeding of later eten geeft, me te fascineren. Aangezien zo goed als alles al is gefotografeerd, vind ik meestal exact wat ik zoek. De nieuwe combinaties geven de beelden een nieuwe betekenis.”

“Tegelijk geeft het verzamelen van die beelden me een beetje het gevoel dat ik die herinneringen aan

het redden ben. Ik vind het bizar dat een familie-fotoalbum op de rommelmarkt op het Vossenplein terecht kan komen, en niet met zorg bewaard wordt. Dat ik zoveel belang hecht aan die familiefoto's heeft wellicht te maken met het verlies van mijn moeder toen ik vijftien was", vertelt Scheurweghs. "Als ik mijn archief dan toch eens wil opruimen, en noodgedwongen de oninteressante beelden moet weggooien, valt dat me telkens zwaar. Want ooit werden ze met een goede reden gemaakt."

Niet loskoppelen

Al op haar twaalfde wist Scheurweghs dat ze fotograaf of kunstenaar wilde worden. "Doordat mijn vader me vaak meenam naar tentoonstellingen, werd ik verliefd op de kunst. Later heeft de fotografie me gekozen. Ze fascineerde me, waardoor het een logische keuze was. Tegelijk maak ik nu soms installaties, maar telkens opnieuw eindig ik bij de fotografie. Als kunstenaars fotografie als medium gebruiken, stoor ik me wel eens aan hun gebrek aan technische kennis. Je moet de techniek meester zijn om vervolgens te beslissen om een bepaalde handeling bewust niet of slecht te doen", stelt Scheurweghs.

Tegelijk is Scheurweghs zich bewust van de nog steeds ondergeschikte rol die fotografie binnen de kunstwereld krijgt toebedeeld. "In tegenstelling tot een schilderij zijn foto's eeuwig reproduceerbaar. Al kies ik er onder meer daarom bewust voor om slechts één editie en een artist proof te maken, tenzij de galerij er echt meer wil. Of weiger ik het oorspronkelijke formaat aan te passen. Een bepaald beeld vraagt een bepaald formaat, en in mijn hoofd is dat meestal meteen duidelijk. Zelf werk ik meestal

op eerder klein formaat, zodat de mensen verplicht zijn om letterlijk eventjes stil te staan bij mijn beelden. Ook commercieel ligt fotografie nog altijd moeilijker dan schilderkunst. Al laat ik dat stuk het liefst over aan mijn galerie Stephane Simoens Contemporary Art. Ik wil vooral creatief zijn, en mijn ding doen. En dan hoop ik maar dat mijn werk mensen bereikt die hetzelfde denken, en die erdoor in hun diepste ziel worden geraakt, zodat het hen wat minder alleen doet voelen. In die zin boeit de helende kracht van kunst, zoals David vzw (een vereniging met focus op de relatie tussen kunst en zorg) ermee bezig is, me enorm."

"Zelf hou ik daarom onder meer van het werk van David Claerbout of Anish Kapoor. Hun expo's in respectievelijk Wiels en Le Grand Hornu hebben me overdonderd, en laten een blijvende indruk na. Daarnaast raakt het werk van Paul Kooiker me. De meeste beelden van zijn expo 'Eggs and rarities' had hij met de iPhone gemaakt. Dat hij zowel zijn studio-beelden als de foto's van het dagelijkse, banale leven op hetzelfde formaat afprint, vind ik geweldig. Daarnaast vind ik het werk van Erwin Wurm inspirerend, en dan vooral de manier waarop hij de kijker bij zijn werk betreft en zo zijn '1 minute sculptures' activeert. Ook ik probeer dat te doen. Zo heb ik bijvoorbeeld in een expo een fotodecor nagebouwd, waarin mensen zelf selfies konden nemen. Of heb ik mijn 'As far as the eye can see'-reeks met inktjet op braillepapier afgedrukt. Blinden mochten de braille aanraken, waardoor zij een poëtische aanvulling kregen bij het voor hen onzichtbare beeld. Zo wilde ik de verschillende bezoekers stimuleren om met elkaar te praten. Bovendien deden die aanrakingen het beeld vervagen", vertelt Scheurweghs. "Zelf hecht ik enorm veel belang aan tactiliteit. Voor een expo in de psychiatrische instelling van Duffel rond huidhonger, of het verlangen om aangeraakt te worden, onderzoek ik momenteel hoe ik die tactiliteit in mijn werk kan brengen. Want ik ben ervan overtuigd dat ons lichaam nood heeft om aangeraakt te worden, en dat precies daarin een deel van de vereenzaming schuilt."

Niet alleen qua thematiek speelt het dagelijkse leven een grote rol in haar werk, maar ook in de manier waarop het tot stand komt. "Ideeën ontstaan als ik onderweg ben, of als ik een boek lees. Aangezien ik ze dan meteen wil uitwerken, werk ik het liefst thuis. Daarom is het fijn om hier beneden over een donkere kamer te beschikken. Ik kan en wil mijn leven en werk niet van elkaar loskoppelen."

JULIE SCHEURWEGHS

'Women as parts' van 28-02 t/m 31-03
Botanique, Koningsstraat 236, Brussel
www.botanique.be
www.juliescheurweghs.com

'Woman as parts'.
Inkjet print on A4.
Edition of 1 plus 1 AP.

